

Jutarnji list 11.07.2017.

EKSPERTI SAMO ZA JUTARNJI

NAKON NIZA INCIDENATA NA PLAŽAMA POD KONCESIJOM PITALI SMO STRUČNJAKE KAKVA SU PRAVILA Istina o ležaljka, njihovom micanju i pravima običnih kupaca

AUTOR: Barbara Ban

Tonči Plazibat / HANZA MEDIA

Sezona kupanja u punom je jeku, što sa sobom nosi i probleme između kupaca i koncesionara na plažama diljem Jadrana. Prošli je tjedan jedna Labinjanka upozorila da nju i dijete s kojim je bila na plaži u Rapcu, podno novih ljetovališta hotelske tvrtke Valamar Riviera, tjeraju zaposlenici tog poduzeća tvrdeći da to nije plaža namijenjena djeci iako se ondje oduvijek kupa.

I u Splitu problemi - na plaži Kašjuni kupaci su iznenađeni većim brojem ležaljki koje je koncesionar postavio pa se pitaju ima li više uopće mjesta za njih te navode da je riječ o otimačini plaža. A takvih će primjera biti još. Nije ni čudo kada zapravo nitko ne zna što koncesionar smije ili ne smije, koji su sadržaji za plaćanje, koji nisu, koliko se prostor na plažama koji su pod koncesijama uopće smije koristiti. U tim netransparentnim vodama koncesionari često "love u mutnom".

Do pet godina

Iako je stvar, zapravo, posve jasna. Kupaci imaju sva prava koristiti gotovo sve plaže u Hrvatskoj jer su za većinu njih izdana samo koncesijska odobrenja, a ne koncesije. To znači da se one mogu koristiti za takozvanu opću upotrebu, odnosno nitko vam ne može zabraniti da se na njima kupate ili da im imate pristup, i to besplatno. Tako kaže Zakon o pomorskom dobru, ali i stručnjak za pomorsko dobro **Branko Kundih**, koji vodi stručni portal Hrvatsko pomorsko dobro.

Naime, kako kaže zakon, koncesijska odobrenja daju se do 5 godina, a postoji pravilnik za postavljanje ležaljki, sandolina i svih štandova. Tko ima koncesijsko odobrenje, ne smije ograničiti opću uporabu obale. Odnosno, ako je koncesionar stavio ležaljke preko cijele plaže, vi mu ih slobodno možete maknuti i na njihovo mjesto staviti ručnik. On ne može ograničiti kretanje po plaži, odnosno opću upotrebu te mora osigurati dovoljno prostora za kretanje, kupanje, šetanje i navlačenje malog broda na obalu. S druge strane, koncesija koja se dodjeljuje na rok od 5 do 99 godina djelomično ili potpuno ograničava opću upotrebu obale, ali ona se skupo plaća.

- Kada dajete koncesijsko odobrenje za 100 ili 50 ležaljki, a netko konzumira veći broj, to znači da je protuzakonito koristi. Međutim, u Hrvatskoj nemate kontrolne mehanizme koji bi to nadgledali, praktički nema organizirane inspekcije. Formalno pravno je to lučka kapetanija - ističe Kundih. Kaže da bi svaki korisnik plaže koji se susretne s problemom korištenja trebao pisati prigovor ministarstvu ili kapetaniji, ali da većina to ne radi jer im se ne da ulaziti u konflikte.

- Vi dođete na plažu i oni vas tjeraju. Svi me tada pitaju što onda i koja su prava kupača. Imate dvije mogućnosti - ili da se povučete i idete lučkoj kapetaniji ili da uđete u konflikt. Nažalost, od koncesionara nećete dobiti odluku o davanju koncesijskih odobrenja da vidite što on smije, a što ne smije. Ali zato bi bilo dobro kada bi postojale informativne ploče na svakoj plaži gdje bi bilo jasno vidljivo tko je koncesionar i što ima pod koncesijom. Bilo bi manje konflikata - smatra Kundih.

Treba uvesti reda

Poznati zagrebački turistički konzultant **Miroslav Dragičević**, koji se također bavi pitanjem javnog pomorskog dobra, smatra da bi se prije svega trebao uvesti red na javne plaže.

- Netko mora čuvati komunalni red jer će se inače osim ručnicima početi tući s noževima i pištoljima - smatra on. Dodaje da bi također trebalo zabraniti ručnik te osigurati prostor plaže za lokalne ljude, ali i vikendaše. Dodaje i da je rješenje u gradnji novih plaža, što smatra državnim projektom jer će problema biti sve više.

Problem nadzora

Kundih s druge strane dodaje da nije protiv koncesija kojima bi se korištenje plaže omogućilo samo hotelskim gostima. Zasad takve koncesije ima samo nekoliko hotela u Dubrovniku.

- To je osjetljivo pitanje. Takva se koncesija može dati samo hotelima s 5 zvjezdica i više, ali za to moraju postojati kvalitetni kontrolni mehanizmi. To bi se uglavnom trebalo odnositi na izdvojene dijelove obale gdje javni interes nije doveden u pitanje. U Dubrovniku se, primjerice, može dozvoliti da 100 metara neke plaže bude za takve ekskluzivne goste, ali onda to moraju jako puno platiti, a tu je potrebna i dozvola lokalne zajednice - zaključuje Kundih.

Dragičević, pak, smatra da se sve plaže ispred hotela s 4 i 5 zvjezdica moraju dati hotelima na korištenje, dok druge trebaju biti javne.

- Dakle sve općine moraju odrediti način i namjene plaža sukladno broju interesnih skupina. Hotelima sa 4 i 5 zvjezdica, pak, treba ići na ruku, jer ćemo se inače isključivo pretvoriti u zimmer frei i kampersku destinaciju - zaključuje Dragičević.

The infographic is divided into two main sections: 'KONCESIONAR' (Concessionaire) and 'KUPAČ' (Swimmer). The 'KONCESIONAR' section features an icon of a beach umbrella and a red 'STOP' sign. The 'KUPAČ' section features an icon of a swimmer. The background of the infographic shows a beach scene with people sunbathing on lounge chairs.

KONCESIONAR

NE SMIJE:

- zabraniti prilaz plaži
- naplaćivati ulaz na plažu
- ograničiti kretanje po plaži

MORA:

- osigurati dovoljno prostora za kretanje, kupanje i šetanje
- osigurati prostor na navlačenje malog broda na obalu

KUPAČ

SMIJE:

- slobodno ući na plažu i staviti ručnik na slobodnu površinu
- pomaknuti ležaljku, ako na njoj nitko ne leži, i leći na njeno mjesto
- na bilo kojoj plaži, pa tako i onoj s koncesijskim odobrenjem, konzumirati hranu i piće koju je sam donio